

ÅRSBERETNING
2023
Retten i Aarhus
(bemærkninger til årsnøgletal)

1. Indledning – kort præsentation af retten

Retten i Aarhus er en af landets største byretter og har til huse i to bygninger på Vester Allé 10 og 12 i Aarhus C.

Retten i Aarhus har ca. 115 medarbejdere, heraf ca. 36 jurister fordelt mellem dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige, ca. 57 kontorfunktionærer, 8 vagt- og servicemedarbejdere, 4 elever og et varierende antal deltidsansatte jurastuderende.

2. Bemærkninger til resultatet i 2023

Retten fik pr. 1. januar 2023 yderligere 2 midlertidige dommerstillinger til bunkebekæmpelse for resten af året. En af de midlertidige dommere blev udnævnt i en dommerstilling pr. 1. november 2023. Den midlertidige dommerstilling besat med en anden konstitueret dommer resten af året.

Ledelsen af strafferetssekretariatet bestod fra årets begyndelse af en dommer med delvis beskæftigelse i afdelingen og en konstitueret funktionschef, hvor sidstnævnte tillige varetog sekretariatschefstillingen. Der skete, som i 2022, også i 2023 større forandringer i medarbejderstaben, og en afdelingsleder gik på barsel. Det var derfor nødvendigt at foretage forandringer i forhold til ledelsesopgaven i afdelingen. En del af medarbejderstaben var relativt nyansat, og det var derfor nødvendigt at reservere kapacitet til oplæring eller fortsat oplæring af nye medarbejdere.

I civilretssekretariatet skete der flere forandringer med nyansættelser, og afdelingslederen blev overflyttet som afdelingsleder til strafferetssekretariatet. Der blev derfor udnævnt en ny afdelingsleder i civilretssekretariatet. Retten fik yderligere en tilkaldedommer tilknyttet afdelingen.

I fogedretten og i skifteretten var der også enkelte forandringer i medarbejdersammensætningen, og en erfaren foged forlod afdelingen. Der var derfor behov for yderligere oplæring af fogeder. Skifteretten tog den nye skifteportal i brug, hvilket betød en mindre lettelse af arbejdsbyrden med håndtering af anmeldte krav i dødsboer.

2.1. Effektivitet (aktivitet og produktivitet)

2.1.1. Straffesager

Retten oplevede et fald i produktiviteten for både jurister og kontormedarbejdere. For kontormedarbejdere faldt produktiviteten fra 2022 på 78,3 til 70,2 i 2023 og for jurister fra 84,8 til 77,1. Retten har i 2023 afsluttet flere lidt større sager med to dommere og en større nævningesag, hvilket har medført, at det ikke har været muligt i samme omfang at behandle almindelige domsmandssager. Retten oplevede endvidere et fald i antallet af arrestandsager i forhold til 2022. Disse forhold har medført, at produktiviteten for 2022 ikke har kunnet opretholdes.

2.1.2. Civile sager

Opgørelserne af aktivitet og produktivitet vedrørende civile sager omfatter blandt andet almindelige civile sager, småsager og familiesager.

Retten i Aarhus oplevede en mindre stigning i antallet af vægtede afsluttede civile sager fra 2.976 sager i 2022 til 2.999 sager i 2023.

Produktiviteten målt blandt kontorfunktionærer i afdelingen viser et fald i 2023. Dette skyldes en mindre udskiftning i kontorpersonalet, hvorfor der har været flere under oplæring i løbet af 2023.

Produktiviteten målt blandt jurister er i forhold til 2022 steget. Der anvendes således fortsat færre juristressourcer til at afslutte sager på trods af stigningen af antallet af vægtede afsluttede sager. Dette resultat er også i 2023 ganske tilfredsstillende.

2.1.3. Familiesager

I 2023 oplevede Familieretten en mindre stigning i antallet af modtagne sager. Sammenlignet med 2022 har produktiviteten dog været en smule faldende, idet der blev sluttet færre sager i 2023 end 2022. Retten vil fremadrettet have fokus på at det vejledende måltal for gennemførelse af familieretlige sager efter §§6 og 7 på 120 dage iagttages, og retten er tæt på denne målopfylgning.

2.1.4. Fogedsager

Retten oplevede i 2023 en stigning i antallet af vægtede, afsluttede fogedsager på næsten 8 %, hvilket placerer Fogedretten i Aarhus som landets fjerdestørste fogedret.

Fogedrettens produktivitet er i 2023 steget mere end 5 % for jurister og kontorfunktionærer under et i forhold til 2022. Fogedrettens produktivitet er meget tilfredsstillende, idet den placerer fogedretten som Danmarks næstmest produktive fogedret i 2023.

2.1.5. Skiftesager

Retten i Aarhus har i 2023 afsluttede stort set det samme antal vægtede insolvensskiftesager som i 2022, og Skifteretten i Aarhus placerer sig fortsat som den største skifteret uden for Sø- og Handelsrettens område målt på insolvenssager.

Antallet af vægtede, afsluttede dødsboskiftesager var i 2023 også stort set det samme som i 2022 og placerer Skifteretten i Aarhus som landets 8. største skifteret målt på dødsboskiftesager.

Skifterettens samlede produktivitet er i 2023 faldet med 3,6 %, hvilket i særlig grad skyldes et meget stort ressourceforbrug til oplæring af især dommerfuldmægtige under grunduddannelse

2.2.Sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlige sagsbehandlingstider)

2.2.1. Straffesager

Strafferetssekretariatet har en stor beholdning af uberammede straffesager. I 2023 gjorde retten en stor indsats for at gennemføre hovedforhandlingen for domsmandssager modtaget i 2018, 2019 og 2020. 4 dommere var for et halvt år hver udpeget til at uføre denne opgave, og det lykkedes at gennemføre hovedforhandling i den væsentligste del af sagerne. Gennemløbstiden for domsmandssager blev som følge af behandlingen af de meget gamle sager på 341 dage set i forhold I 286 dage i 2022.

Retten har gjort en særlig indsats for at nedbringe gennemløbstiden på straffesager, der behandles som tilståelsessager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i 2022 144 dage, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er nu nedbragt til 49 dage.

Retten har endvidere prioriteret at gennemføre straffesager under den forenkede bødeproces indenfor det anførte måltal på 10 dage. I 2022 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på denne sagskategori på 11 dage, og i 2023 blev den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 7 dage.

2.2.2. Civile sager

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for almindelige civile sager er steget en smule fra 2022 til 2023, og det gældende mål for sagsbehandlingstiden for denne sagstype er derfor ikke opfyldt i 2023. Årsagen hertil kan blandt andet findes i den beskrevne ændring i kontorpersonale, og den oplæring der følger med nyansættelser.

Civilretten har som følge af den manglende målopfyldelse forsat fokus på, at sagsbehandlingstiden nedbringes. Dette er ligeledes indarbejdet i rettens handlingsplan for 2024.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for småsager, der skal afgøres ved hovedforhandling, er faldet væsentlig sammenlignet med 2022. Sagsbehandlingstiden var i 2023 på 276 dage, hvilket ligeledes er langt under gennemsnittet for alle byretter.

Retten har i 2023 igen nået målet om, at 80 % af alle sager skal behandles inden for 122 dage. Sagsbehandlingstiden er på 104 dage, hvilket er et fald, sammenlignet med 2022.

Afdelingen har haft en stabilitet i juristbemandingen, som effektivt og positivt har bidraget til, at den gennemsnitlige behandling for småsager og 80 % af alle civile sager har en flot sagsbehandlingstid.

Endelig bemærkes det, at retten igen i 2023 opfylder målet for sagsbehandlingstiden for konkurskarantænesager.

2.2.3. Familiesager

Familieretten opretholder målet for sagsbehandlingstiden i forhold til sager om fuldbyrdelse af samvær mv.

Retten i Aarhus har fortsat den korteste sagsbehandlingstid på landsplan i forhold til prøvelsessager, der behandles i den forenkede proces. Det bemærkes, at der er sket en lille forbedring af sagsbehandlingstiden sammenlignet med 2022.

Tvangsfuldbyrdelsessagerne bliver fortsat prioriteret i afdelingen, hvorfor retten formår at opretholde den korte sagsbehandlingstid.

Familieretten anvender forsat skemaer for prøvelsessager og fuldbyrdelsessager for derved at skabe et overblik og kunne opdatere sig med den aktuelle status i sagen. Skemaerne opdateres dagligt.

Familieretten kan ikke overholde de gældende mål for sagsbehandlingstiden i forhold til §§ 6 og 7-sagerne. Afdelingen har haft et stort fokus herpå, hvorfor der sammenlignet med 2022 er sket et fald, og sagsbehandlingstiden ligger tæt på samme niveau som gennemsnittet for alle byretter. Årsagen til at måltallet ikke er opfyldt, kan findes i den fortsatte svære berammelsessituation ved Retten i Aarhus og hos advokaterne, samt udskiftning i personalet der har skullet læres op. Endvidere har familieretten, lige som sidste år, i en række sager været nødt til at indhente børnesagkyndige erklæringer og observationsrapporter. Der har ligeledes været brug af prøveordninger, og dette har indflydelse på sagsbehandlingstiden. Retten benytter disse tiltag, da det oftest vurderes at være den korrekte og mest forsvarlige måde at behandle en konkret sag. Måltallet er ikke opfyldt, men det går den rette vej.

2.2.4. Fogedsager

Fogedretten i Aarhus har i 2023 opfyldt de gældende mål for sagsbehandlingstiden vedrørende almindelige fogedsager, betalingspåkrav og særlige fogedsager. Vedrørende tvangsauktioner over fast ejendom, hvor ejendommen er solgt på eller efter 1. auktion, er alene 50% af ejendommene solgt inden for fristen på 5 måneder mod et mål på 80 %. Retten har dog alene gennemført et ubetydeligt antal tvangsauktioner i 2023, hvorfor statistikgrundlaget er meget begrænset.

2.2.5. Skiftesager

Skifteretten i Aarhus har i 2023 opfyldt de gældende mål for sagsbehandlingstiden vedrørende tvangsopløsningssager og gældssaneringsager. Målopfyldelsen vedrørende udlevering af dødsboer var stigende i 2023, men ligger fortsat marginalt under måltallet.

Årsagen til den manglende målopfyldelse vedrørende sagsbehandlingstiden på dødsboområdet skal i særlig grad findes i det forhold, at afdelingen i 2023 fortsat manglede erfarne medarbejdere og har brugt betydelige ressourcer på oplæring.

2.3. Udvalgte HR-nøgletal (sygefravær og personaleomsætning mv.)

Årsværksandelen for generel ledelse og administration er i 2023 på 12,1 % hvilket svarer til 10,6 årsværk.

Sygefraværet er fra 2022 til 2023 faldet fra 15,7 til 13,8 dag pr. medarbejder i gennemsnit. Antallet af sygefraværsdage ligger over gennemsnittet for øvrige retter, og retten har derfor iværksat en undersøgelse for at nedbringe det gennemsnitlige sygefravær.

Personalomsætningen var i 2023 på 12,7 %, hvilket er en stigning i forhold til 2022, hvor personaleomsætningen var på 10,7 %. Retten har oplevet en mindre stigning i personaleomsætningen dels fordi medarbejdere med bopæl langt fra retten har valgt at søge nye udfordringer tættere på deres bopæl, og dels fordi medarbejdere har søgt andet arbejde, hvor de kunne opnå en højere løn.

3. Eventuelle andre bemærkninger

Grundet bygningsmæssige udfordringer med vandindtrængning i Vester Allé 12 har særligt skifteretten i perioder været nødsaget til at foretage flytninger af kontorarbejdspladser. Dette har bevirket, at sagsbehandlingstiden er påvirket i negativ retning.

Retten har prioriteret at øge antallet af dommerfuldmægtige for at varetage opgaverne i specialafdelingerne og behandlingen af de mindre straffesager. Retten havde 7 dommerfuldmægtig under grunduddannelse i 2023, hvilket har medført en ikke ubetydelig oplæringsopgave for rettens øvrige medarbejdere.

4. Udviklingsinitiativer 2024

Retten i Aarhus har i fortsat fokus på nedbringelse af overbeholdning af straffesager. Frem til juli 2024 afslutter retten behandlingen af straffesager modtaget før 1. januar 2021.

Retten har iværksat et projekt med gennemførelse af hovedforhandling i 200 mindre domsmandssager. Dette projekt forventes at nedbringe beholdningen af uberammede straffesager med de anførte 200 sager. Retten vil i 2024 have yderligere fokus på nedbringelse af overbeholdningen af straffesager, og derfor har retten endvidere i 2024, sammen med anklagemyndigheden, arbejdet på at øge kapaciteten til gennemførelse af hovedforhandling af straffesager.

Retten iværksætter endvidere initiativ efter den seneste ændring af retsplejeloven ved at overføre 100 domsmandssager til Retten i Herning og 100 domsmandssager til Retten i Holstebro efter nærmere aftale med retspræsidenterne for yderligere at kunne nedbringe overbeholdningen af uberammede straffesager. Retten vil endvidere iværksætte en handlingsplan med fokus på yderligere at nedbringe beholdningen af uberammede straffesager.

Ovennævnte initiativ iværksat i 2023 har medført, at retten i videre omfang har udnyttet anklagemyndighedens kapacitet ved udelukkende at beramme straffesager til hele retsdage, og retten har i løbet af 2023 opnået løbende afvikling af modtagne tilståelsesager. Retten vil fortsætte dette initiativ i 2024.

Retten har i 2024 øget fokus på beskæftigelse af studentermedhjælpere til at bistå strafferechtssekretariatet med forberedelse af retsbøger og dombøger og andre nødvendige arbejdsopgaver for at fremme afviklingen af straffesager.

I 2024 vil retten fortsat arbejde på at behandle familieretslige sager efter §§ 6 og 7 indenfor de vejledende måltal på 137 dage. Retten har i april nedbragt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til 144 dage, og retten vil fortsat fastholde at øvrige familieretslige sager behandles med en gennemløbstid væsentligt under vejledende måltal.

I 2024 har Retten i Aarhus iværksat et projekt om "den fælles fortælling". Der er nedsat en arbejdsgruppe med medarbejdere fra alle afdelinger. Arbejdet er endnu ikke afsluttet. Formålet med "den fælles fortælling" er at skabe en fælles platform for alle rettens ansatte, hvor vi på trods af forskellige opgaver og forskellige afdelinger og på trods af to adresser, er én samlet ret, der i fællesskab arbejder ud fra domstolenes værdier. Formålet er endvidere at skabe en identitet for den enkelte og for retten som helhed om, hvordan det er at arbejde ved Retten i Aarhus. Dette sker ved at vi har en ensartet tilgang til - og forståelse for - såvel arbejdspladsen som den enkelte medarbejder.